

N:o 73.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående försäljning af fasta egendomen n:o 23 i kvarteret Hvalfisken inom Östermalms församling i Stockholm; gifven Stockholms slott den 24 februari 1899.

Under åberopande af bilagda utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t föreslå Riksdagen medgifva,

att fastigheten n:o 23 i kvarteret Hvalfisken inom Östermalms församling här i Stockholm med adressnummer 11 vid Grefgatan må försäljas för en köpeskilling, ej understigande 67,496 kronor,

och att af denna köpeskilling ett belopp af högst 46,450 kronor må användas till uppförande vid Stockholms ammunitionsförråd af ett patronmagasin med tillhörande värmeledning, samt öfverskottet disponeras till bestridande af en del af kostnaderna för tygstatsbyggnader åt Andra Svea artilleriregemente.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro

enligt Dess nådiga beslut:

G U S T A F.

Axel Rappe.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
fredagen den 24 februari 1899.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **DOUGLAS**,
Statsråden: herr friherre **ÅKERHIELM**,
WIKBLAD,
friherre **RAPPE**,
ANNERSTEDT,
VON KRUSENSTJERNA,
grefve **WACHTMEISTER**,
CLAËSON,
DYRSSEN.

Departementchefen anförde härefter:

I underdånig skrifvelse den 15 november 1898 har generalfälttygmästaren i egenskap af chef för arméförvaltningens artilleridepartement gjort följande framställning rörande uppförandet af ett patronmagasin för Stockholms ammunitionsförråd, m. m.

Till förvaring af handgevärsammunition användes vid förrådet i Stockholm de så kallade skjulen n:is 32 och 33 bland de till förrådet hörande byggnaderna. Dessa skjul vore emellertid på grund af sitt

byggnadssätt och sin bristfälliga beskaffenhet föga egnade till förvaringsrum för gevärspatroner. Dels vore nämligen golfvet af allt för svag konstruktion för att kunna uppbära större partier ammunition, dels och hufvudsakligen vore hela byggnaderna alldeles icke så väl uppförda, att de kunde i erforderlig grad skydda mot fukt och hastiga temperaturvexlingar. Mot den förra kunde man visserligen skydda patronerna med deruti befintlig tändsats och krutladdning genom omsorgsfull inpackning och ändamålsenlig anordning af patronlådorna, men svårare vore att förebygga den af våldsamma temperaturvexlingar vållade olägenheten, att patronhylsorna sprucke vid halsen, i följd hvaraf kulans förening med hylsan blefve osäker. Erfarenheten hade också visat, att de i härvarande ammunitionsförråd förvarade gevärspatronerna varit mindre väl, än till exempel de i Karlsborgs förråd upplagda.

Ett sådant missförhållande vid ett hufvudförråd, sådant som det i Stockholm, kunde uppenbarligen icke utan allvarsamma olägenheter fortfa. För den skull hade generalfälttygmästaren låtit genom kompetenta personer upprätta förslag till ett patronmagasin för 10,000,000 patroner, af tillräckligt solid beskaffenhet och försedt med anordning för uppvärmning. Enligt en med sagda förslag följande beräkning skulle kostnaden för sjelfva byggnaden komma att uppgå till 40,000 kronor, hvartill måste läggas ytterligare 6,450 kronor för värmeledningen, då hela kostnaden blefve 46,450 kronor.

Medel för bestridande af denna kostnad kunde erhållas genom försäljning af kronan tillhöriga tomten n:o 23 i kvarteret Hvalfisken inom Östermalms församling här i Stockholm, hvilken tomt hade adressnummer 11 vid Grefgatan och bildade ett af denna gatas hörn mot Riddaregatan.

Å denna tomt låge ett gammalt ridhus, som för närvarande användes af härvarande tygförråd såsom förvaringslokal för en del äldre, numera föga användbar materiel, tillhörande framladdningsfältkanoner. Då byggnadens ytterst bristfälliga och i öfrigt för en förrådslokal olämpliga beskaffenhet omöjliggjorde dess begagnande till förvaring af nyare, mera värdefull materiel, och då å andra sidan plats för den deruti nu inrymda artillerimaterielen kunde beredas i byggnader inom ammunitionsförrådets område vid Ladugårdsgärdet, syntes ifrågavarande gamla ridhus och tomt utan olägenhet kunna och, till besparande af den kostnad, som föranleddes af äfven det nödortftigaste underhåll af byggnaden, äfven lämpligen böra försäljas.

Enligt verkställd utredning innefattade omnämnda tomt 5,060 kvadratfot (446,04 kvadratmeter) fri och egen grund samt 4,224 kvadratfot

(372,35 kvadratmeter) ofri eller stadens grund. Om man i enlighet med uppgifter, meddelade af sakkunniga personer, beräknade värdet per kvadratfot af tomten för den fria delen till 10 kronor och för den ofria till 4 kronor, finge man för hela egendomen 67,496 kronor, under det sannolika antagandet att försäljningen af sjelfva byggnaden på grund af dennas synnerligen bristfälliga beskaffenhet icke komme att inbringa något nämnvärdt belopp.

Om från nyss angifna försäljningssumma 67,496 kronor droges den beräknade kostnaden för det föreslagna patronmagasinet, 46,450 kronor, uppstode ett öfverskott af 21,046 kronor. Då detta uppkommit genom afyttrande af en tygstatslägenhet, syntes det lämpligen böra användas för ett till samma område hörande ändamål, för hvilket beloppet vore synnerligen väl behöfligt, nämligen till bestridande af någon del af kostnaderna för uppförande invid Upsala af erforderliga tygstatsbyggnader för Andra Svea artilleriregemente.

Med stöd af det ofvan anförda hemstälde generalfälttygmästaren, det Eders Kongl. Maj:t ville föreslå Riksdagen att medgifva, att förenämnda tomt finge jemte derå uppförda byggnad för statsverkets räkning försäljas, samt att af de för sagda egendom inflytande försäljningsmedlen ett belopp af högst 46,450 kronor måtte få användas till uppförande vid Stockholms ammunitionsförråd af ett patronmagasin med tillhörande värmeledning, och att öfverskottet finge disponeras såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för tygstatsbyggnader för Andra Svea artilleriregemente.

Ifrågavarande fastighet n:o 11 vid Grefgatan här i Stockholm förvärfvades af kronan från skraddaren Lars Westlinds enka Brita Christina Westlind, född Rockström, genom köpebref den 27 november 1843 för en köpeskilling af 2,000 riksdaler banko, hvarest fastebref för Kongl. Maj:t och kronan meddelades den 12 mars 1845. Tomten inköptes för uppförande af ett ridhus åt dåvarande Svea artilleriregemente; sedan detta regemente 1877 inryckt i sin nuvarande kasern, uppläts fastigheten genom nådigt bref den 9 november 1877 till arméförvaltningens intendentsdepartement, som begagnade densamma till förvaring af fordon, intill dess genom nådigt bref den 16 november 1888 förordnades, att ridhuset skulle återställas till arméförvaltningens artilleridepartement, som sedermera der förvarat artillerifordon.

Fastigheten besväras icke af inteckning och enligt intyg från stadsingeniörskontoret anses tomten kunna försäljas till det pris, generalfälttygmästaren uppgifvit. För sjelfva åbyggnaden kan, på grund af dennas bristfälliga beskaffenhet, icke beräknas någon nämnvärd köpeskilling.

Då ifrågavarande fastighet numera icke lämpligen kan för landtförsvarets ändamål användas, synes med kronans fördel bäst öfverensstämmande att försälja densamma och med köpeskillingen tillgodose något dylikt ändamål.

Behovvet af ett nytt patronmagasin vid Stockholms ammunitionsförråd har blifvit af generalfälttygmästaren ådagalagdt och mot de beräknade kostnaderna för detsamma har jag intet att erinra.

Till de med anledning af 1892 års härordning erforderliga nya kasernbyggnader har Eders Kongl. Maj:t äskat och Riksdagen beviljat anslag, men till tygstatsbyggnader vid de nya artillerikasernerna blefvo medel hvarken begärda eller af Riksdagen anvisade. Till följd häraf hafva kostnaderna för en del nödvändiga sådana byggnader hittills bestridts med besparingar under fjerde hufvudtiteln. Enligt en af mig från fälttygmästaren infordrad beräkning öfver kostnaderna för nödiga tygstatsbyggnader vid Andra Svea artilleriregementes kasern-etablissemment i Upsala belöpa sig dessa kostnader till omkring 100,000 kronor enligt följande specifikation:

gevärsförråds- och verkstadsbyggnad jemte inredning	kr.	56,000:	—
laboratorium	»	9,800:	—
ammunitionsmagasin	»	6,400:	—
kruthus	»	7,900:	—
åskledare för de tre sistnämnda byggnaderna	»	650:	—
planering, stensättning och vägförbättringar	»	3,250:	—
stängsel kring ammunitionsförrådsbyggnaderna	»	1,930:	—
arbetsbeskrifningar, kostnadsförslag, m. m.	»	2,070:	—
inventarier till samtliga byggnader	»	9,000:	—
anordnande af bostad för förrådsunderofficeren	»	3,500:	—
		<hr/>	
		Summa kr.	100,500: —

Vid dessa förhållanden synes mig den del af köpeskillingen för ifrågavarande fastighet, som icke åtgår till förenämnda patronmagasin, lämpligen böra, såsom generalfälttygmästaren föreslagit, användas till bestridande af kostnader för tygstatsbyggnader åt Andra Svea artilleriregemente.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får jag i underdånighet hemställa, det Eders Kongl. Maj:t behagade föreslå Riksdagen medgifva,

att ifrågavarande fastighet n:o 23 i kvarteret Hvalfisken inom Östermalms församling här i Stockholm med adressnummer 11 vid Grefgatan må försäljas för en köpeskilling, ej understigande 67,496 kronor,

och att af denna köpeskilling ett belopp af högst 46,450 kronor må användas till uppförande vid Stockholms ammunitionsförråd af ett patronmagasin med tillhörande värmeledning, samt öfverskottet disponeras till bestridande af en del af kostnaderna för tygstatsbyggnader åt Andra Svea artilleriregemente.

Hvad departementschefen sålunda hemställt, tacktes Hans Maj:t Konungen, på tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter, i nåder bifalla; och skulle proposition af den lydelse, bil. 1 till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

F. Lagerfelt.